

сплатимы дългове, безъ да може да си помогне отъ свои-ты мжки и трудове, защото той не знае що прави.

Истина е, че нѣма на свѣта народъ, кой-то при всич-кы-ты си добры нравы и прѣимжества да нѣма и нѣкаквы си лоши недостатъцы, голѣмы или малкы, нѣ у насъ сж много, твърдѣ много. За това е увѣренъ всякой, кой-то е повникнжлъ въ домашній и дружественъ животъ и поминѣкъ всежду и у всякого изъ отечество-то ни. Всежду вѣрвамъ, че е нашѣлъ противно-то, а не какъ-то го иска сегашно-то врѣме, отъ кое-то ные не можемъ да избѣгнемъ. Заради това ако желаемъ да ся привдигне и нашій-тъ на-родъ и да напрѣдне въ всяко добро, трѣбва всичкы съгласно свойскы да ся постараемъ за негово-то просвѣщеніе и то всестрано просвѣщеніе, кое-то да проникне всежду, въ всякой полъ и възраст и въ всичкы съсловія, дори и въ колибж-тж на многоутруденыя тегло-вникъ и простъ селянинъ, а не да бжде само за охалныя гражданинь. А това можемъ постигнж, ако си поставимъ за пръвж дължность да махнемъ на странж всичкы прѣчкы, о кои-то ся е пѣнжло до сега просвѣщеніе-то на народа ни и да употрѣбимъ всичкы срѣдства за негово-то умственно развитіе спорядъ долѣизложены-ты начины:

I.

Пръвж разсадникъ на просвѣщеніе-то е училище-то. То има за задатѣкъ да образува *ума на млады-шы и да имъ облагороди срьдце-шо, ша съ шова да ся приготишь за по-добрь живошъ*. За това и просвѣщеніе-то на единъ народъ зависи отъ броя и отъ добрж-тж нарядбж на него-вы-ты училища.

Не можемъ да забжнимъ това, гдѣ-то наше-то оте-чество въ едно кжсо врѣме навсждѣ е прѣобразовано по тжж чясть, само жалко, че не ся е градило изъ основж. Наистина е, че у насъ въ кжсо врѣмя, съ настояваніе-то на нѣкои наши родолюбци, отворихж ся май на всякждѣ училища, що-то днесъ нарядко ще ся найде и село, въ кое-то да нѣма училище. Нѣ съ всичко това твърдѣ малко ся е помогнжло народу: защо-то тыя наши училища не сж были и не сж нарядены както трѣбва, та не сж могли и да